

Uddevalla kommuns författningssamling

Bestämmelser om tilläggsbelopp/extraordinärt stöd

*Barn- och utbildningsnämnden
Uddevalla kommun*

Dokumenttyp:	Bestämmelse
Dnr:	BUN/2024:102
Antagen av:	Barn- och utbildningsnämnden
Antagen:	2018-12-13
Dokumentansvarig:	Förvaltningschef, Barn- och utbildningsförvaltningen
Senast reviderad:	Barn- och utbildningsnämnden 2024-02-15 § 39

1. Allmänt

Enligt skollagen (2010:800) har alla barn/elever i förskolan, grundskolan och gymnasieskolan, som av fysiska, psykiska eller av andra skäl behöver stöd i sin utveckling och lärande, rätt till det stöd som deras speciella behov kräver. Det är rektorns ansvar att se till att barnet/eleven ges sådant stöd.

Särskilt stöd omfattar

- Extra anpassningar
- Kravet på utredningar
- Bestämmelser om åtgärdsprogram
- Beskrivning av konkreta åtgärder som rektor kan fatta beslut om för att öka förutsättningarna för att eleven ska nå målet

Utifrån skollagen ska resurserna till förskolor och skolor fördelas, genom grundbelopp och i vissa fall tilläggsbelopp/extraordinärt stöd, på lika villkor till fristående respektive kommunala verksamheter.

Tilläggsbelopp ska enligt skollagen lämnas för barn och elever i fristående verksamheter som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Tilläggsbelopp för särskilt stöd avser ersättning för extraordinära stödåtgärder där kostnaderna för stödet ska vara omedelbart kopplat till ett enskilt barn eller elev och ha samband med individens särskilda behov.

För kommunala verksamheter gäller motsvarande rutiner som för fristående verksamheter, men benämns då som extraordinärt stöd.

En verksamhet ska kunna ge stöd åt flertalet barn/elever inom ramen för det tilldelade grundbeloppet. Under vissa förutsättningar kan extra ersättning (tilläggsbelopp/extraordinärt stöd) utgå till verksamheten för ett specifikt barn/elev. Stödåtgärderna som berättigar till tilläggsbelopp/extraordinärt stöd ska vara extraordinära - näst intill alla barns och elevers behov ska tillgodoses inom ramen för grundbeloppet.

Skollagens, skolförordningens och gymnasieförordningens bestämmelser om kommunens skyldighet att lämna tilläggsbelopp avser endast fristående verksamhet. Vilken ordning kommunen har för motsvarande resurser till kommunal verksamhet (extraordinärt stöd) förfogar kommunen själv över.

Tilläggsbelopp för modersmålsundervisning/modersmålsstöd och lovskola beslutas i särskild ordning och omfattas inte av dessa bestämmelser.

2. Lagstiftning och tillämpning

Bestämmelserna i skollagen innebär att såväl fristående som kommunala verksamheter inom ramen för grundbeloppet ska ge stöd åt barn/elever som är i behov av det. Både fristående och kommunala verksamheter ska anpassa sin organisation så att hänsyn tas till barnets/elevens behov och förutsättningar.

Skyldigheten att utreda barns och elevers eventuella behov av särskilt stöd och att upprätta handlingsplan/åtgärdsprogram gäller för både kommunala och fristående verksamheter. Kostnaderna för särskilt stöd, till exempel i form av extra undervisning eller undervisning i särskild grupp, ingår i grundbeloppet.

- Tilläggsbeloppet/extraordinärt stöd är endast avsett att ge möjlighet till särskild ersättning för enskilda individer som har omfattande behov av särskilt stöd.
- Kostnaderna för stödet ska vara omedelbart kopplade till en enskild individ och ha samband med individens särskilda behov och förutsättningar för att kunna nå så långt som möjligt i sin utveckling och i sitt lärande.
- Tilläggsbeloppet ska enligt skolförordningen/gymnasieförordningen avse ersättning för assistenthjälp, anpassning av lokaler eller andra extraordinära stödåtgärder som vanligen inte har anknytning till den ordinarie undervisningen. Enligt propositionen (2015/16:134) kan det också vara fråga om tekniska hjälpmedel och stödåtgärder åt individer med stora inlärningssvårigheter som beror på språkliga eller sociala faktorer. Ovanstående gäller även för kommunala verksamheter.

Regeringen har fattat beslut om ändringar i de kompletterande bestämmelser om tilläggsbelopp som finns i skolförordningen (2011:85) respektive gymnasieförordningen (2010:2039), vilka trädde i kraft den 1 juli 2016. Avsikten är att det där tydligare ska komma till uttryck att tilläggsbelopp kan lämnas också för sådana extraordinära stödåtgärder som ett barn eller en elev har behov av i själva undervisningen. I den nya förordningstexten anges att med tilläggsbelopp avses

- ersättning för assistenthjälp
- anpassning av lokaler eller
- andra extraordinära stödåtgärder, däribland sådana som riktas till elever med stora inlärningssvårigheter.

Extraordinära stödåtgärder för elever med stora inlärningssvårigheter kan enligt propositionen handla om en extra lärar- eller specialpedagogresurs för elever som har behov av sådana insatser kontinuerligt under skoldagen, det vill säga stödbehovet finns under hela skoldagen och inte endast vid enstaka tillfällen.

I likhet med tidigare förarbeten sägs i propositionen att en fristående skola i de flesta fall ska kunna tillgodose en elevs behov av särskilt stöd inom ramen för det grundbelopp som lämnas. Det grundläggande kravet att en elevs behov av särskilt stöd måste vara omfattande för att ett tilläggsbelopp ska lämnas kvarstår. Ersättning ska t.ex. inte utgå om det är möjligt att tillgodose elevens behov genom insatsen särskild undervisningsgrupp.

Kostnader för stöd i form av extra undervisning, specialpedagogiska insatser, individualiserat lärande eller undervisning i särskild grupp med syfte att eleven ska nå kunskapskraven ingår i grundbeloppet.

Särskilt stöd	Extraordinära stödåtgärder
Barn /elever kan tillfälligt eller varaktigt ha behov av särskilda stödåtgärder. Detta behov av särskilt stöd ingår i grundbeloppet.	När alla särskilda stödåtgärder är uttömda ska extraordinära stödåtgärder sättas in. I dessa fall kan ansökan om tilläggsbelopp/extraordinärt stöd göras.

3. För vem gäller tillämpningsanvisningarna?

Anvisningarna gäller för följande verksamheter:

- Fristående huvudmän som har godkänts av Skolinspektionen (skolor) alternativt lägeskommun (förskola, pedagogisk omsorg och vissa fritidshem) oavsett i vilken kommun de är belägna, under förutsättning att de har barn/elever i sina verksamheter som är folkbokförda i Uddevalla. Det är således hemkommunen som är ansvarig för bedömning om tilläggsbelopp ska utgå. Vid ändrad folkbokföringskommun måste ny ansökan göras hos den nya folkbokföringskommunen.
- Kommunala enheter i Uddevalla kommun (barn/elever i sina verksamheter som är folkbokförda i Uddevalla).
- De kommunala enheter som har barn/elever från andra kommuner hanterar kostnaderna för dessa i enlighet med reglerna om interkommunal ersättning.

4. Kriterier för tilläggsbelopp/extraordinärt stöd

Tilläggsbelopp/extraordinärt stöd är avsett att ge möjlighet till särskild ersättning för enskilda barn/elever som har omfattande stödbehov och det ska vara fråga om extraordinära stödåtgärder. De extraordinära stödåtgärderna omfattar individens hela verksamhetsdag (förskola, skola, fritidshem). De extraordinära stödåtgärderna ska väsentligt avvika från de resurser som ges inom ramen för det stöd som förskolan/skolan är skyldig att tillhandahålla genom grundbeloppet. Om statsbidrag eller strukturbidrag utgår kan inte tilläggsbelopp/extraordinärt stöd utgå för samma behov.

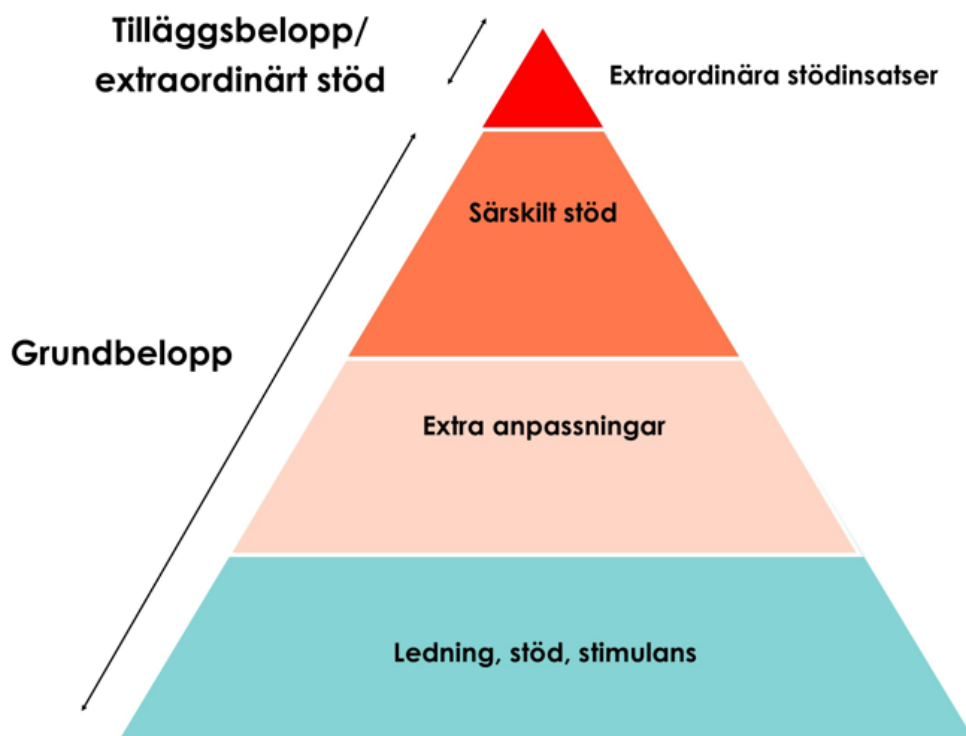
I övrigt skall kriterierna A-D nedan vara uppfyllda;

- Insatser i annan form har visats sig otillräckliga
- Har extraordinärt stödbehov enligt någon av målgrupperna
- Har ett behov som är omfattande eller mycket omfattande
- Återredovisning av tidigare insatser med stöd av tilläggsbelopp/extraordinärt stöd har uppfyllts

Nedan följer beskrivning av kriterierna A-D.

A. Insatser i annan form har visats sig otillräckliga

Behovet måste sträcka sig utanför de åtgärder som är definierade i 3 kap. skollagen. För att tilläggsbelopp/extraordinärt stöd ska komma ifråga ska processen särskilt stöd vara uttömd, i enlighet med figuren nedan. *Det extraordinära stödet ska beskrivas i handlingsplan/åtgärdsprogram.*

B. Har extraordinärt stödbehov enligt någon av målgrupperna Grupp X

Barn/elever med *funktionsnedsättningar* som gör det *omöjligt eller kraftigt* försvårar:

- förflyttning
- av- och påklädning
- intag av måltider
- personlig hygien

Grupp Y

Barn/elever med *allvarliga funktionsnedsättningar/sjukdom* som medför *risk för barnets/elevens liv* om inte övervakning och medicinering sker

Grupp Z

Barn med *grava psykiska funktionshinder* där barnet:

- inte kan göra sig förstådd

- inte kan förstå omgivningen
- har ett behov av aktivt stöd vid förflyttning, måltider, personlig hygien och toalettbesök
- uppvisar allvarliga ångestsymtom med självskadebeteende eller suicidhandlingar
- inte har åldersadekvata förmågor, kunskaper och beteenden – kunskapsmässigt och/eller socialt

C. Har ett behov som är omfattande eller mycket omfattande Behovsnivåer

Grad av svårigheter	Kännetecken	Konsekvens
Mindre medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik	Barnet/eleven behöver stöd ibland. Barnet/eleven är ganska självständig och behöver visst stöd under någon enstaka situation.	Tilläggsbelopp/extraordinärt stöd beviljas inte. Medel för dessa behov ryms i grundbeloppet.
Måttlig medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik	Barnet/eleven behöver stöd. Personligt stöd av tillfällig karaktär behövs under dagen i enstaka situationer.	Tilläggsbelopp/extraordinärt stöd beviljas inte. Medel för dessa behov ryms i grundbeloppet.
Betydande medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik	Barnet/eleven behöver mer stöd – ett stöd som är frekvent och sammanhållet. Personligt stöd och/eller stort behov av hjälpmedel krävs i flera situationer.	Tilläggsbelopp/extraordinärt stöd beviljas inte. Medel för dessa behov ryms i grundbeloppet.
Omfattande medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik	Barnet/eleven behöver i stort sett stöd hela dagen. Personligt stöd och/eller stort behov av omfattande hjälpmedel krävs för att barnet/eleven ska kunna delta i den ordinarie verksamheten.	Tilläggsbelopp/extraordinärt stöd kan beviljas.
Mycket omfattande medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik	Barnet/eleven behöver ett mycket omfattande personligt stöd. Minst en personal och/eller mycket omfattande behov av hjälpmedel krävs för att barnet/eleven ska kunna delta i den ordinarie verksamheten. Ständig uppmärksamhet krävs.	Tilläggsbelopp/extraordinärt stöd kan beviljas.

D. Återredovisning av tidigare insatser med stöd av tilläggsbelopp/extraordinärt stöd har uppfyllts

Om tilläggsbelopp/extraordinärt stöd utgått för individen föregående period skall redovisning ske:

- av hur bidraget använts i verksamheten (resurs, aktivitet etc.)
- av hur tilläggsbeloppet använts i tkr.
- av vilken effekt de sökta och genomförda insatserna haft (se ansökan).

5. Ansökan om tilläggsbelopp/extraordinärt stöd

Av ansökningsblanketten framgår vilket underlag som enheten förväntas lämna in för att en bedömning ska kunna göras. Verksamheten ska

- beskriva barnets/elevens behov av extraordinärt stöd
- redovisa hur behovet har klarlagts/utretts
- vilka åtgärder som vidtagits på enheten
- omfattningen av barnets/elevens vistelsetid i verksamheten per vecka
- beskrivning av hur åtgärderna är avsedda att följas upp och utvärderas
- beskrivning av varför åtgärderna bedöms som extraordinära
- kostnaderna för åtgärderna
- Ansökan skall vara särskilt utformad utifrån individens speciella behov, det vill säga ansökan ska tydligt visa den aktuella individens behov.
- Återredovisning av hur tidigare beslutade tilläggsbelopp/extraordinärt stöd använts för individen samt beskriva hur man jobbar för att individens behov av extraordinärt stöd skall minska (öka elevens självständighet).

Behovet ska styrkas av dokumentation i form av följande underlag:

- Pedagogisk utredning, åtgärdsprogram inklusive utvärdering (skola)
- Pedagogisk kartläggning, handlingsplan inklusive utvärdering (förskola)
- Medicinsk handlingsplan när det är relevant
- Annan dokumentation som styrker barnets/elevens behov
- Externa intyg

6. Storlek och omfattning av tilläggsbeloppet/extraordinära stödet

- Storleken på tilläggsbeloppet/extraordinära stödet är inte avsett att totalfinansiera den extraordinära stödinsatsen då visst stöd ska ingå i grundbeloppet. Maximalt 70 % av insatsen bedöms vara extraordinär.
- Med utgångspunkt i principen om likabehandling ska extra resurser tilldelas för ett barn/elev i en fristående verksamhet vars extraordinära stödbehov skulle generera tilläggsbelopp/extraordinärt stöd om barnet/eleven hade gått i hemkommunens verksamhet.

- Vid ersättning som gäller personella resurser så utgår ersättning enligt kommunens riktlinjer avseende tjänstens befattning och bygger på tillämplig statistik i riket.
- I och med att de flesta åtgärderna faller inom ramen för grundbeloppet (ledning, stöd och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd) uppskattas det endast vara 1–2 % av eleverna som bedöms vara i behov av extraordinära stödinsatser.

7. Ansökningsförfarandet

- Ansökan görs i Prorenata för kommunala enheter. Fristående enheter använder digitalt kontaktformulär. Den ska undertecknas av rektor.
- Ansökan skall normalt göras och vara inlämnad för hösttermin den 10 maj och för vårtermin den 30 oktober.
- Ansökan kan i övrigt göras löpande för nytillkomna barn och elever
- Ansökan kan enbart göras för individer som är folkbokförda i Uddevalla kommun.

8. Beslut och överklagan

- Beslut meddelas när ansökan har behandlats och gäller i normalfallet för helår.
- Återredovisning av genomförda åtgärder ska senast lämnas i samband med ny ansökan.
- Inga retroaktiva beslut fattas om tilläggsbelopp/extraordinärt stöd (ansökningsdatum gäller)
- Om individ som har beslut om tilläggsbelopp/extraordinärt stöd byter huvudman, enhet eller folkbokföringskommun upphör beslutet. Huvudmannen/rector är skyldig att informera Uddevalla kommun när ett barn/elev slutar i verksamheten eller får ändrad vistelsetid.
- Fristående enheter kan överklaga kommunens beslut. Tillsammans med beslutet lämnas information om hur överklagan kan göras.

9. Granskning

Alla huvudmän och skolenheter som beviljats tilläggsbelopp/extraordinärt stöd ska säkerställa och möjliggöra att granskning kan utföras av att bidraget används enligt ansökan.